

ת"פ 33007/10/18 - מדינת ישראל נגד קונסטנטין סלובויי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 33007-10-18 מדינת ישראל נ' סלובויי (עציר)

בפני כבוד השופטת רונית בש
מדינת ישראל:

המאשימה

נגד

הנאשם

קונסטנטין סלובויי (עציר)

גזר דין

1. הנאשם הורשע בתיק זה, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום שתוקן במסגרת של הסדר טיעון, בביצוע ארבע עבירות של שוד, לפי סעיף 402(ב) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).
2. כעת, לאחר שהוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם, וכן הועלו טיעוני הצדדים לעונש, כל שנותר הוא לגזור את דינו של הנאשם.

כתב האישום המתוקן

3. במבוא לכתב האישום המתוקן, נטען כי במועדים הרלוונטיים לכתב האישום הנ"ל, התגורר הנאשם בשדרות דגניה 25 בקריית חיים. במתחם תחנת הדלק "דלק מנטה", אשר נמצא בשדרות דגניה 5 בקריית חיים, ישנה חנות נוחות (להלן: "החנות"). במועדים הרלוונטיים לאישומים 1 ו-2, עבד א' כמוכר בחנות.

אישום ראשון

4. ביום 11/9/18, סמוך לשעה 04:16, נכנס הנאשם לחנות יחד עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, כששניהם רעולי פנים, וכשהנאשם נושא תיק בידו השמאלית וחפץ חד בידו הימנית. באותה עת עבד בחנות א' ונתן שירות ללקוח שנכח בה.
5. הנאשם התקרב אל דלפק החנות, עליו הייתה מונחת קופת החנות, מסר את התיק לא', אשר עמד מאחורי הדלפק, הורה לו לשים בתוכו את הכסף שבקופה, ויחד עם האחר איים על א' שאם לא יעשה כן, יפגעו שלא כדין בגופו ויגרמו למותו. כל זאת עשו הנאשם והאחר בכוונה ליטול את הכסף ולשלול אותו שלילת קבע מבעליו.
6. בפחדו מהנאשם ומהאחר, פתח א' את הקופה והכניס לתוך התיק שטרות כסף בסכום כולל של כ- 1500 ₪.

(להלן: "הכסף") ותוך כך היכה האחר את א' בידו השמאלית. בשלב זה האחר התקרב לעבר דלת צדדית דרכה ניתן לעבור אל מאחורי הדלפק, בעוד שהנאשם עמד בסמוך לדלת הכניסה לחנות והסתכל החוצה מידי פעם. האחר הצביע לעבר מדפים בחנות שעליהם הונחו קופסאות סיגריות, כשהוא מסמן לא' שייתן לו סיגריות. האחר משך מידו של א' את התיק ושב והצביע לעבר המדפים. בהמשך, על פי הוראת האחר, ובפחדו מהנאשם ומהאחר, נטל א' מהמדפים 4 קופסאות סיגריות מסוג מלבורו לייט, והכניס לתיק בו אחז האחר.

7. לאחר המתואר לעיל, נמלטו הנאשם והאחר מהחנות כשהם נושאים את התיק ובתוכו הכסף והסיגריות, בכוונה לשלול אותם שלילת קבע מבעליהם.

אישום שני

8. בעקבות המתואר באישום הראשון, הוחלט על ידי הנהלת החנות כי דלת החנות תינעל החל מהשעה 22:00 ועד לשעות הבוקר, וכי מתן השירות בשעות אלו יתבצע דרך אשנב. ביום 14/9/18, סמוך לשעה 23:41, הגיע הנאשם יחד עם האחר, שזהותו אינה ידועה למאשימה, לדלת הכניסה לחנות, כששניהם רעולי פנים, ומצוידים בחפץ חד, בתיק גב שחור ובמוט ארוך (להלן בהתאמה: "החפץ החד", "התיק", ו-"המוט"). הנאשם נשא את התיק בידו השמאלית ואת החפץ החד בידו הימנית, והאחר החזיק את המוט בידו הימנית.

9. האחר חבט בדלת החנות פעמיים באמצעות המוט. הנאשם בעט בדלת באמצעות רגלו הימנית וניסה לדחוף אותה באמצעות גופו. באותה עת שהה בחנות העובד א', אשר עמד מאחורי דלפק החנות ולמשמע החבטות לחץ על לחצן המצוקה שבחנות.

10. בהמשך לאמור לעיל, הנאשם והאחר הורו לא' לפתוח את דלת הכניסה לחנות ואיימו עליו שיפגעו שלא כדין בגופו ויגרמו למותו אם לא יעשה כן. בפחדו מהנאשם ומהאחר, ניגש א' לדלת הכניסה ופתח אותה.

11. הנאשם דחף את דלת הכניסה באמצעות גופו, נכנס לחנות ובעקבותיו נכנס האחר. השניים הורו לא' למסור לידיהם את כל הכסף הנמצא בקופה ואת כל הסיגריות שעל המדפים, זאת בכוונה ליטול אותם ולשלול אותם שלילת קבע מבעליהם. הנאשם זרק את התיק לעבר הדלפק. האחר התקרב לא' והצביע באמצעות המוט לעבר המדפים שעליהם היו מונחות קופסאות הסיגריות.

12. בפחדו מהנאשם ומהאחר, אחז א' בתיק, פתח את הקופה והכניס לתוך התיק שטרות ומטבעות בסך כולל של כ- 1,394 (להלן: "הכסף"). האחר שב והצביע באמצעות המוט לעבר המדפים. א' הכניס לתיק כ-33 קופסאות סיגריות מסוג מלבורו לייט ומלבורו אדום (להלן: "קופסאות הסיגריות"), ולאחר מכן מסר לאחר את התיק.

13. הנאשם והאחר נמלטו בריצה מהחנות, כשהם נושאים את הכסף ואת קופסאות הסיגריות, בכוונה לשלול אותם

שלילת קבע מבעליהם.

אישום שלישי

14. קיוסק "דרך הים" נמצא בשדרות דגניה 45 בקריית חיים (להלן: "הקיוסק"). ביום 17/9/18, או בסמוך אליו, גמלה בליבו של הנאשם החלטה לשדוד את הקיוסק. לשם מימוש החלטתו, הגיע הנאשם ביום 17/9/18 בשעה 3:01 לבדוק מי נוכח בקיוסק. באותה עת עבד בקיוסק ב' שעמד מאחורי הדלפק.

15. בהמשך לאמור לעיל, ביום 17/9/18, סמוך לשעה 03:34, הגיע הנאשם אל הקיוסק יחד עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, כששניהם רעולי פנים, והאחר עוטה כפפות על ידיו. הנאשם נכנס אל הקיוסק כשהוא נושא בידו הימנית תיק "פומה" שצבעו אפור - לבן (להלן: "התיק") ובידו השמאלית סכין (להלן: "הסכין"). האחר נכנס בעקבות הנאשם אל הקיוסק, כשהוא אוזח בידו מוט שחור ארוך ובידו השמאלית סכין (להלן: "הסכין הנוספת").

16. הנאשם ניגש לצד הדלפק והתקדם מעט לעבר ב', בעוד האחר נעמד מול פניו של ב' כשהדלפק מפריד ביניהם. הנאשם זרק לעבר האחר את התיק, וזה תפס את התיק, הניח אותו על הדלפק והורה לב' להכניס את הכסף לתוך התיק, תוך שאמר לו כי אם יעשה כן לא יאונה לו כל רע. זאת עשו הנאשם והאחר בכוונה ליטול את הכסף ולשלול אותו שלילת קבע מבעליו. בפחדו מהנאשם ומהאחר, ב' פתח את הקופה, הוציא מתוכה שטרות כסף, ובעוד האחר הצביע באמצעות המוט על התיק, הכניס ב' את שטרות הכסף לתיק. תוך כדי כך, התקרב הנאשם אל ב' כשהסכין בידו הימנית.

17. בהמשך למתואר לעיל, הנאשם והאחר הצביעו לעבר המדפים שעליהם היו מונחות קופסאות הסיגריות, תוך שהאחר הצביע עם המוט לעבר המדפים. ב' נטל מהמדפים כ-8 קופסאות סיגריות מסוג מלבורו אדום ו-L.M (להלן: "קופסאות הסיגריות") והכניסן לתיק. בהמשך, מסר האחר לידי הנאשם את התיק, התקרב לעבר המקררים בקיוסק, והורה לב' למסור לו בקבוק ויסקי מסוג "רד לייבל" ומסוג "בלאק לייבל". בהתאם לדרישת האחר, ב' מסר לידיו את הבקבוקים שביקש ששווים כ- 320 ₪, ואז ניגש האחר למקרר ונטל פחית שתייה.

18. לאחר המתואר לעיל, נמלטו הנאשם והאחר מהקיוסק כשהם נושאים את השטרות והמטבעות בסך כולל של כ- 800 ₪, את קופסאות הסיגריות ואת בקבוקי השתייה, וזאת בכוונה לשלול אותם שלילת קבע מבעליהם.

אישום רביעי

19. במועד הרלבנטי לכתב האישום, היו הנאשם ו-ד', קטין יליד 2001 (להלן: "הקטין"), חברים. ביום 28/9/18 או בסמוך אליו, החליטו הנאשם, הקטין ואחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, לבצע שוד בחנות (להלן: "ההחלטה"). בהמשך להחלטה, הצטיידו הנאשם, הקטין והאחר בסכין מטבח, בתיק גב שחור קטן, בתיק שחור גדול ובמוט שחור ארוך (להלן בהתאמה: "הסכין", "התיק הקטן", "התיק הגדול" ו-"המוט"). בהמשך לאמור לעיל, ביום 28/9/18, סמוך

לשעה 22:31, הגיע הנאשם יחד עם הקטין והאחר, סמוך לחנות, כששלושתם רעולי פנים, הקטין עוטה כפפות על ידיו והנאשם עוטה כפפה על ידו הימנית. הנאשם נשא את התיק הקטן בידו השמאלית ואת הסכין בידו הימנית. הקטין נשא על כתפו השמאלית את התיק הגדול ואחז במוט בידו הימנית.

20. באותה עת עבד בחנות ג' ונתן שירות ללקוחות דרך אשנב החנות כשהוא עומד מאחורי דלפק. הקטין ניגש לאשנב, הנאשם ניגש לדלת החנות והאחר נעמד מאחוריהם. הנאשם התהלך בסמוך לחנות והביט לעברה כשהוא מתצפת על הנעשה. משהבחין כי דלת החנות נעולה, פנה לאשנב והרים את ידו בתנועה מאיימת. הקטין פנה לעבר דלת החנות, ניסה לפתוח אותה באמצעות המוט ובעט בה. הנאשם והקטין הורו לג' לפתוח את דלת הכניסה ואיימו עליו שיפגעו בגופו שלא כדין. בפחדו מהם, ניגש ג' לדלת הכניסה ופתח אותה.

21. לאחר שהנאשם והקטין נכנסו לחנות, הצביע הנאשם לעבר הדלפק והורה לג' לפתוח את הקופה. ג' הלך אל מאחורי הדלפק, כאשר ידיו מורמות, ובעקבותיו הלכו גם הנאשם והקטין אל מאחורי הדלפק. הנאשם והקטין נטלו קופסאות סיגריות ממדפי החנות והכניסו אותן לתיק הקטן ולתיק הגדול.

22. בשלב זה בהוראת הנאשם ובפחדו ממנו, מהקטין ומהאחר, פתח ג' את הקופה, נטל מתוכה כסף והכניסו לתיק הקטן, ובאותה עת המשיך הנאשם להכניס קופסאות סיגריות לתיק הקטן. בהמשך, הנאשם נטל את מגירת הקופה ורוקן את תכולתה אל תוך התיק הקטן. הקטין מסר לנאשם את המוט, והנאשם יצא מאזור הקופה ונעמד מול הדלפק, וזאת עת שהקטין המשיך למלא את התיק הגדול בקופסאות סיגריות.

23. הנאשם פנה לג', הורה לו לסייע לקטין למלא את התיק הגדול בקופסאות סיגריות וג', בפחדו מהנאשם ומהקטין, עשה כן. לאחר מכן, הקטין נטל את הטלפון הנייד של ג', מסוג מוטורולה, אשר היה מונח על הדלפק, ובהוראה של האחר שעמד ליד דלת הכניסה, נמלטו שלושתם מהמקום, כשהם נושאים עמם בתיק הקטן ובתיק הגדול כ- 82 קופסאות סיגריות, סכום כולל של כ- 731 ₪ ואת הטלפון הנייד, וזאת בכוונה לשלול אותם מבעליהם שלילת קבע.

24. במהלך האירועים המתוארים לעיל, איים הקטין על ג' שאם לא ימלא אחר דרישותיהם, הוא יכה אותו.

תסקיר שירות המבחן

25. תסקיר שירות המבחן (להלן: "התסקיר") שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 30/1/19, מלמד כי הנאשם הוא צעיר כבן 21, יליד רוסיה, עלה ארצה יחד עם בני משפחתו בהיותו בן 3 שנים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם גדל בקונסטלציה משפחתית מורכבת, בצל דפוסי התמכרות של אביו להימורים ואלכוהול. היחסים המורכבים בין הוריו של הנאשם הסתיימו בגירושין ובעזיבת האב את הארץ לארץ מוצאו. שירות המבחן התרשם כי חווית הנטישה ע"י אביו, יצרה אצל הנאשם מנגנון של ניתוק רגשי מהסביבה. בהמשך, שולב הנאשם במסגרת של פנימייה בה חש מוגן וקיבל מענה לכל צרכיו. לאחר עזיבת הפנימייה, חלה הידרדרות במצבו של הנאשם שהחל להשתמש בסמים עד שהתמכר להם. הנאשם גויס לצבא ולאחר שלא קיבל את השיבוץ בו חפץ, כחייל ביחידה קרבית, ביצע עבירות של נפקדות ועריקות,

בגין ריצה מאסרים בכלא צבאי. לאחר כשנתיים קיבל הנאשם פטור משירות צבאי על רקע אי התאמה.

26. הנאשם סיפר לשירות המבחן כי ברקע לביצוע העבירות עמד לחץ מתמשך בו היה נתון עקב חובותיו. הנאשם, טרם מעצרו, גילה קשיים בתחום התעסוקתי ופוטור מעבודתו בשל היעדרויות רבות ונוכח תפקוד ירוד על רקע התמכרותו לסמים. בהמשך, נקלע הנאשם לחובות ופנה לגורמים בשוק האפור על מנת לקבל הלוואה. הנאשם התקשה להתמודד עם החזרי הלוואות וחש לחץ רב מצד הגורמים מהם לווה כספים. שירות המבחן התרשם כי בבסיס ביצוע העבירות קיים דפוס התנהגות של מציאת פתרון מהיר להשגת כסף, תוך התמקדות הנאשם בצרכיו וניתוק רגשי. מנגד, צוין בתסקיר כי כיום הנאשם מבין את חומרת מעשיו ומתחיל להבין את משמעות הפגיעה במתלוננים.

27. במסגרת בחינת הסיכון להישנות התנהגות אלימה בעתיד ע"י הנאשם, שקל שירות המבחן את חומרת התנהגותו של הנאשם, כמתואר בכתב האישום, התמכרותו לסמים והעובדה שהוא ממשיך להשתמש בסמים, תוך ניהול קשרים עם גורמים שוליים בכלא, כמו גם את עניין החובות שחב הנאשם לגורמים בשוק האפור. צוין בתסקיר, כי הנאשם ביצע את העבירות, תוך ניתוק רגשי והתעלמות מפגיעה באחרים, תוך הפנמה של נורמות עברייניות ועמדות הנותנות לגיטימציה להתנהגות אלימה כדרך לפתרון בעיות וקשיים. לצד זאת, במסגרת גורמי הסיכוי לשיקום, נמנו הבנות של הנאשם כיום את חומרת מעשיו והרצון שביטא בפני שירות המבחן להשתלב בטיפול בין כותלי הכלא.

28. בסיכומו של דבר, סבור שירות המבחן כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה, במידת חומרה בינונית, מצדו של הנאשם בעתיד.

29. על כן, מעריך שירות המבחן כי עונש של מאסר בפועל יחדד עבור הנאשם את חומרת מעשיו. בד בבד מומלץ, כי במסגרת קביעת הענישה תינתן הדעת לתקופת מעצרו הממושכת של הנאשם ולגילו הצעיר. כמו כן, ולאור עמדתו של הנאשם בדבר רצונו להשתלב בטיפול, ממליץ שירות המבחן לשלבו בטיפול אינטנסיבי בין כותלי בית הסוהר.

טיעוני הצדדים לעונש

30. באת כוח המאשימה הגישה בתיק זה את טיעוניה לעונש בכתב (ט/2) והוסיפה וטענה בקצרה בעל-פה בדיון בפניי ביום 24/2/2019. כמו כן, הגישה באת כוח המאשימה אסופת פסיקה לתמיכה בעמדתה לעונש בתיק זה (ט/3). באת כוח המאשימה ציינה את עברו הפלילי של הנאשם, הכולל בחובו 2 הרשעות קודמות משנת 2017 בעבירות של העדר מן השירות שלא ברשות, בגין ריצה הנאשם עונשי מאסר בפועל לתקופה של 30 יום ו-40 יום. עוד קיים לחובת הנאשם רישום פלילי קודם בבית המשפט לנוער, מבלי שהורשע בדיון, בגין עבירה של היזק לרכוש במזיד.

31. בטיעוניה לעונש ציינה באת כוח המאשימה את הערכים החברתיים הנפגעים כתוצאה מביצוע עבירות השוד למיניהן - זכות הקניין, הזכות לשלמות הגוף ובטחון הציבור. המאשימה הדגישה את חומרת עבירת השוד המתבצעת בחנויות נוחות, תוך שהפנתה לעניין זה לפסיקת בית המשפט העליון (ע"פ 4812/12). כן נטען כי עבירת השוד הפכה לנפוצה מאוד וקיים צורך בהטלת ענישה מרתיעה על מבצעי עבירה זו. נטען עוד כי הנאשם לקח חלק פעיל בביצוע

ארבעה מעשי שוד בתקופה של שבועיים, תוך ששב לאותו מקום שלוש פעמים. צוין ע"י המאשימה כי הנאשם הגיע מבעוד מועד אל הקיוסק על מנת לוודא מי נמצא שם, דבר המעיד על תכנון.

32. נטען ע"י המאשימה בדבר הנזק הנפשי, העלול להיגרם למי שמאיימים על גופו וחיייו, כל שכן כשמדובר במתלונן שחוה פעמיים על בשרו את עבירת השוד בהפרש של 3 ימים. עוד נטען כי הנאשם ניצל לרעה את כוחו בכך שהצטייד בכלי נשק קר כדי לבצע מעשה שוד כלפי עובד בחנות נוחות בשעת לילה מאוחרת. המאשימה טוענת כי יש להשית על הנאשם מאסר בפועל שירחיקו מהציבור וזאת על מנת להגן על שלום הציבור מפניו וכן להרתיע הן את הנאשם שבפניו והן עבריינים אחרים בכוח.

33. באת כוח המאשימה טוענת בתיק זה למתחם עונש הולם הנע בין 3 - 6 שנות מאסר בפועל, תוך שהיא מבקשת לראות כל אישום בתיק זה כאירוע נפרד. לפיכך, ולאחר שהפנתה באת כוח המאשימה לתמונה העולה מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם, המלמדת כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה מצידו ברמת חומרה בינונית, עתרה באת כוח המאשימה להשית על הנאשם בגין כל אישום מאסר בפועל ברף הבינוני של מתחם העונש ההולם הנ"ל, תוך חפיפת חלק מעונשי המאסר בפועל. כמו כן, ביקשה באת כוח המאשימה להטיל על הנאשם מאסר מותנה ופיצוי לטובת כל אחד מהמתלוננים. בסיכומי של דבר, טענה באת כוח המאשימה, כי במקרה זה ראוי להשית על הנאשם ענישה מחמירה ומרתיעה חרף גילו הצעיר, וזאת בהינתן העובדה שביצע ארבעה מקרי שוד תוך שבועיים וחצי.

34. ב"כ הנאשם הגיש אף הוא את טיעוניו לעונש בכתב (נע/1) והוסיף וטען לעונש בדיון הנ"ל בפניו. ב"כ הנאשם הגיש אסופת פסיקה להמחשת עמדתה לעונש של ההגנה בתיק זה (נע/2). כאן אקדים ואציין, כי חלק מאסופת הפסיקה הנ"ל מתייחסת, להבדיל מהמקרה שבפניו, לסיכויי שיקום של נאשם, ומשכך הושתה בהתאם באותם מקרים ענישה מקלה.

35. ב"כ הנאשם ביקש לראות את כל האישומים בתיק זה כמהווים אירוע אחד, תוך שטען כי קיים קשר ענייני הדוק בין כל האישומים, כך שניתן לראות אותם כמהווים תכנית עבריינית אחת, מה גם שקיימת סמיכות זמנים בין מעשי השוד שבוצעו במתווה זהה. שלושה מקרים בוצעו באותו מקום והמקרה הנוסף בוצע בקיוסק סמוך, ולפיכך ביקשה, כאמור, ההגנה, לראות את האישומים בתיק זה כמהווים אירוע עברייני אחד בגינו יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד.

36. הסנגור טען כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול העבירות בתיק זה נע בין שנתיים ל-6 שנות מאסר בפועל, וכי אם ייקבע כי יש לראות כל אישום כאירוע נפרד, אזי יש לקבוע בגין כל אישום מתחם עונש הולם הנע בין 6 - 18 חודשי מאסר בפועל. עוד נטען כי הנאשם לא הפעיל אלימות פיזית במהלך ביצוע העבירות וכי למתלוננים לא נגרם כל נזק גופני. צוין כי חלק מהפריטים שלקח הנאשם נתפסו ע"י המשטרה וכי יש להתחשב לקולא בהתרחשות האירועים על פני פרק זמן קצר.

37. עוד ביקש הסנגור להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, שהיה פחות מבן 21 בעת ביצוע העבירות, וזאת הן לעניין קביעת מתחם העונש ההולם והן לעניין קביעת העונש בתוך המתחם.

38. הסנגור הדגיש את לקיחת האחריות ע"י הנאשם ואת הודאתו בהזדמנות הראשונה בביצוע המעשים, כבר בחקירתו במשטרה. צוין, בנוסף, כי מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם מבין כיום את חומרת מעשיו. הסנגור ביקש לראות את עברו הפלילי של הנאשם כעבר קל מאוד ולהתחשב לקולא גם בנסיבות חייו הקשות, כמתואר בתסקיר שירות המבחן. צוין כי שירות המבחן התייחס לסיכויי שיקום כלשהם של הנאשם שהביע רצון להשתלב בהליך טיפולי.

39. בהינתן הטעמים לקולא הנ"ל ונוכח היות הנאשם במעצר בתנאים קשים במשך תקופה של 5 חודשים, ביקש הסנגור להשית על הנאשם מאסר בפועל ברף הנמוך של מתחם העונש ההולם לו הוא עותר, כאמור לעיל. בנוסף, ונוכח מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם ותקופת המאסר הצפויה לו, ביקש הסנגור להימנע מהטלת רכיב ענישה כספית. עוד ביקש הסנגור כי המאסר המותנה יהיה מתון ומדוד ואך בגין העבירות בהן הורשע הנאשם.

40. הנאשם בדברו בפני בית המשפט אמר: "אין לי הרבה מה להוסיף, אני מצטער ומתחרט על המעשים שלי".

דין והכרעה

41. תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתווה את העיקרון המנחה כיום את ביהמ"ש בבואו לגזור דינו של נאשם, שהינו לפי סעיף 40 ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, לפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. יחס זה מבטא, למעשה, את עיקרון הגמול (ראו: ע.פ. 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 18/4/12). סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע כי על ביהמ"ש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל. לשם כך, יתחשב ביהמ"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40 ט' לחוק העונשין.

42. בשלב הראשון על בית המשפט לבדוק האם העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד או מספר אירועים נפרדים. אם יגיע למסקנה כי מדובר באירועים נפרדים עליו לקבוע מתחם ענישה הולם לכל אירוע בנפרד ולאחר מכן לגזור עונש נפרד לכל אירוע (בד בבד עם קביעה האם ירוצו העונשים בחופף או במצטבר) או עונש כולל לאירועים כולם (סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין) (ראו ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (5.8.2013)). בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) (להלן: עניין ג'אבר) קבע בית המשפט העליון, כי עבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק ושניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת ייחשבו לאירוע אחד (ראו בעניין זה פסקה 5 לחוות דעתה של כב' השופטת ברק ארז בעניין ג'אבר ופסקה 2 לחוות דעתו של כב' השופט פוגלמן). עוד נקבע בע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (03.09.2015), כי "כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות, שומה על בית המשפט לעמוד על נסיבותיו העובדתיות של העניין שלפניו, ולבחון אם יש בהן כדי להצביע על קשר הדוק בין העבירות. נסיבות עובדתיות אלה מהוות "מבחני עזר" לקביעת עוצמת הקשר... בבחינת הנסיבות העובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד עיניו את השאלה, האם השקפה על העבירות כעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללותו או שלא ישקף את סיפור המעשה כהויותו".

43. כל אחד מארבעת האישומים בכתב האישום בתיק זה מגלם בחובו מסכת עבריינית נפרדת, כנטען ע"י באת כוח המאשימה, ובצדק. אין לראות בכך שמעשי השוד בוצעו בתקופה קצרה של שבועיים וחצי כנסיבה המצדיקה קביעה כי מכלול מעשי השוד בתיק זה מהווה אירוע אחד. עסקינן במעשי שוד שונים שבוצעו במועדים שונים ובמהלכם נגנבו ע"י הנאשם ומי משותפיו פריטי רכוש שונים. עוד אציין כי מדובר בתיק זה בשלושה מתלוננים שונים. המתלונן א' אומנם נכח בשניים ממעשי השוד, כפי שעולה מהאישומים הראשון והשני, אך אין בכך כדי לראות את שני האישומים הנ"ל כאירוע אחד, שהרי מדובר במקרים שונים של שוד, ואין הצדקה לחבר אותם לאירוע אחד ולמסכת עבריינית אחת. לפיכך, אקבע להלן מתחם עונש הולם נפרד לכל אחד מהאישומים בתיק זה, כמגלם בחובו אירוע בפני עצמו, אף כי בסופו של דבר ייקבע עונש כולל בתיק זה לכלל האירועים.

44. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת השוד בנסיבות מחמירות, הם - זכות הקניין, זכותו של המוכר בחנות ושל המוכר בקיוסק לשלמות גופם ונפשם ולשלומם וביטחונם האישי, וכן זכותם לביטחון של מכלול נותני השרות בחנויות.

45. הנאשם לא נקט, אומנם, כנטען ע"י הסנגור, באלימות פיזית כלפי המתלוננים. עם זאת, אין להתעלם מכך ששותפו של הנאשם הכה, כאמור באישום הראשון, את המתלונן א' בידו השמאלית, וכן אין להתעלם מהאיומים על המתלונן א', במהלך שני אירועי שוד (האישום הראשון והשני), כמו גם מהאיומים על שני המתלוננים האחרים (האישומים השלישי והרביעי) ומהעובדה שהנאשם אחז בחפץ חד, במהלך האירועים מושא האישומים הראשון והשני ובסכין, במהלך האירועים מושא האישומים השלישי והרביעי, דבר הממחיש את המורא שהוטל על המתלוננים ע"י הנאשם ושותפיו, שאחזו, כאמור, אף הם בחפצים, לרבות במוט ובסכין נוספת, לצורך איום על המתלוננים.

46. בנקודה זו, להמחשת חומרת עבירת השוד, יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו בע"פ 7537/16 מזרחי נ' מדינת ישראל (30.1.17):

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתה של עבירת השוד - אף במצבים בהם זו נעשית ללא אלימות פיזית ומבלי שהנאשם אוזח בפועל בנשק חם או קר - וקבע כי יש בה לפגוע בביטחונו האישי של קורבן העבירה, כמו גם בסדר הציבורי ובתחושת הביטחון של הציבור כולו (ראו למשל: ע"פ 2420/15 אבטליון נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 15-17 (29.11.2015); ע"פ 8465/14 כרכי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (24.8.2015)). בענייננו, במטרה להשיג כסף קל, המערער נכנס לסניף בנק, כשהוא מצויד באמצעים שהוא סבר שיסוו את זהותו, איים על הפקידה שעבדה בסניף באותה העת, בטענה כי הוא נושא נשק, והורה לה למלא את השקית שבה אחז בכסף. ברי כי מעשים אלה הינם חמורים, וכפי שהוטעם על ידי בית המשפט המחוזי, הם טומנים בחובם פוטנציאל פגיעה רב בערכים המוגנים של הגנה על שלום הציבור והגנה על הזכות לביטחון אישי - ובכלל זה הגנה על שלומם ותחושת ביטחונם של אלה העושים את מלאכתם ונותנים שירות לציבור. זאת ועוד, הרי שפוטנציאל הפגיעה בענייננו אף מתרחב לערכים המוגנים של שמירה על זכות הקניין והגנה על פעילות עסקית תקינה. משכך, ואף שהעבירה שביצע המערער אינה ברף חומרה גבוה מבין עבירות השוד, מעשיו מחייבים ענישה הולמת, שיהא בה כדי לשדר מסר

עונשי שירות את העבריינים הפוטנציאליים מפני ביצוע, ושיהא בה כדי לבטא את שאת נפשו של הציבור מעבירות מעין אלו. זאת, בפרט נוכח הקלות שבה ניתן לבצע עבירות מסוג זה, אשר הפכו לנפוצות במחוזותינו בשנים האחרונות..." (שם, פסקה 9).

47. מעבר לפגיעה בזכות הקניין, הסבו מעשיו של הנאשם, מטבע הדברים, פגיעה רגשית למתלוננים על פי כתב האישום, ובמיוחד למתלונן א', שנפל פעמיים, תוך פרק זמן קצר, קורבן למעשי השוד של הנאשם. לחובת הנאשם, אציין כי הוא חבר בשלושה מקרים לאחר הנזכר בכתב האישום, ובמקרה הרביעי הצטרף אליהם גם הקטין, דבר המעצים את תחושת האיום שחשו המתלוננים, כמו גם את ניצול כוחם של הנאשם ושותפיו שאחזו בידיהם, כאמור, חפצים שונים ואף סכינים להגברת יכולת האיום שלהם. התנהלות הנאשם המתוארת בכתב האישום מלמדת על תכנון המעשים, מה גם שהנאשם הגיע מבעוד מועד לקיוסק, הנזכר באישום השלישי, כדי לבדוק מי עובד בו. עוד אוסיף ואציין את הצורך הן בהרתעת הנאשם והן בהרתעת עבריינים אחרים בכוח לבל יבצעו עבירות דומות. ענישה מרתיעה תוכל לסייע בהגשמת אלמנט ההרתעה ובשמירה והגנה על ביטחונם של נותני השירות למיניהם על מנת שיוכלו לבצע את עבודתם בשלווה ובבטחה.

48. במסגרת סקירת מדיניות הענישה הנהוגה בגין עבירה שעניינה שוד בנסיבות מחמירות, תובא הפסיקה הבאה:

· בע"פ 5780/13 אבו נ' מ"י (להלן: עניין בן אבו) עסקין במערער שהורשע בביצוע עבירה של שוד בנסיבות מחמירות והחזקת סכין שלא כדין. המערער נכנס לחנות מכולת, פנה למוכר, כשבידו סכין שלופה, והורה לו למסור לידיו את כל הכסף שברשותו. בהמשך, הצמיד המערער את הסכין לצווארו של המתלונן וחזר על הוראתו. המתלונן מסר למערער את סכום הכסף בקופה (₪ 480 בשטרות וסכום נוסף במטבעות). לאחר מכן, הורה המערער למוכר להעביר לרשותו גם את הכסף שבמכנסיו וזה השיב לו כי אין ברשותו סכום נוסף. בשלב מסוים של השוד הצליח המתלונן לאחוז בסכין של המערער, עת שזה הניחה על דלפק החנות, ולהניפה לעבר המערער, שאז נמלט המערער מהחנות כשבידו הכסף. בעניין בן אבו עסקין במערער בעל עבר פלילי עשיר. בית המשפט העליון קבע בעניין בן אבו מתחם ענישה הולם בטווח שבין 30 לבין 60 חודשי מאסר בפועל, תוך שהפחית את עונש המאסר בפועל שנגזר על המערער מעונש של 52 חודשי מאסר בפועל לעונש של 45 חודשי מאסר בפועל.

· בע"פ 6001/13 קסה נ' מ"י (29.1.14) (להלן: עניין קסה) עסקין בשוד חנות, באמצעות סכין. בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט ד' סלע) קבע בגזר דינו מתחם ענישה הולם בטווח שבין שנתיים ל- 5 שנות מאסר בפועל, ובית המשפט העליון לא התערב בקביעה הנ"ל. יובהר, כי בעניין קסה לווה מעשה השוד גם בתקיפת המתלונן ובפגיעות בגופו. העונש שהושת בעניין קסה - עונש של 33 חודשי מאסר בפועל - הותר על כנו על ידי בית המשפט העליון.

· בע"פ 7459/12 שיבר נ' מדינת ישראל (20.06.13) עסקין במערער שהורשע בעבירת שוד בנסיבות מחמירות של מוכר בתחנת דלק. בית המשפט העליון העמיד את עונשו של המערער על 24 חודשי מאסר בפועל חלף 30 חודשים שהשית עליו בית המשפט המחוזי וזאת בשל תהליך שיקומי שעבר.

בת.פ. (מחוזי חיפה) 11230-09-18 מדינת ישראל נ' פישר (17/1/19) הושת על ידי כב' השופט פיש עונש של 18 חודשי מאסר בפועל על נאשם בעל עבר נקי, שהורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות של מוכרת בתחנת דלק, וזאת לאחר שהודה בעובדותיו של כתב אישום מתוקן, לפיהן החליט לשדוד תחנת דלק ולצורך כך הצטייד בבגדי החלפה, סכין וכובע מצחייה ויצא ברכבו מביתו. בהמשך לכך, הוא הגיע לרחוב המלאכה בחיפה, שם החנה את הרכב בקרבת תחנת הדלק הנמצאת במקום. הוא יצא מהרכב, חבש לראשו את הכובע, החזיק את הסכין בכיס מכנסיו ונכנס לחנות שליד התחנה. שם, שלף אותו נאשם את הסכין מכיסו, הצמידה לצווארה של המוכרת, אמר לה "תביאי כסף". המתלוננת נבהלה ממעשיו, צעקה מתוך פחד, הפילה את הקופה על הרצפה והנאשם דרש ממנה להרים אותה ולשים אותה על הדלפק. היא עשתה כדברו מתוך פחד והוא נטל סכום של ₪ 556 ונמלט. בתיק הנ"ל קבע בית המשפט המחוזי מתחם עונש הולם שנע בין 18 עד 36 חודשי מאסר בפועל.

49. לאחר שבחנתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע כל אחת מעבירות השוד שבפנינו, כמו גם את נסיבות ביצוע העבירות, ונתתי דעתי למדיניות הענישה הנהוגה, לרבות לפסיקה שהגיש כל אחד מהצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בתיק זה לגבי כל אחד מהאישומים נע בין עונש של 18 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 48 חודשי מאסר בפועל.

50. במסגרת סקירת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, אציין לטובת הנאשם את הודאתו בהזדמנות הראשונה בביצוע מעשי השוד, וזאת כבר בחקירתו במשטרה. הודאת הנאשם חסכה הן מזמנו היקר של בית המשפט והן ובעיקר את העדת עדי התביעה, לרבות שלושת המתלוננים. עוד אוסיף, לטובת הנאשם, את גילו הצעיר (הנאשם היה בן פחות מ-21 בעת ביצוע העבירות), וכן את עברו הפלילי הלא מכביד. כן אציין, כי כל מעשי השוד בוצעו בפרק זמן קצר יחסית של שבועיים וחצי. עוד אוסיף לקולא את נסיבותיו האישיות של הנאשם העולות, כאמור, ממקרא התסקיר שהוגש בעניינו וכן מטיעוני הסנגור לעונש. כן אציין, לטובת הנאשם, את העובדה שמטיעוני סנגורו עולה כי חלק מהרכוש שנגנב נתפס ע"י המשטרה.

51. התסקיר מלמד אכן, כנטען ע"י הסנגור, כי הנאשם מבין כיום את חומרת מעשיו ואף ביטא רצון להשתלב בטיפול גמילה בין כותלי הכלא. עם זאת, מנגד, יש לתת את הדעת לכך ששירות המבחן העריך, כאמור, את רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה בעתיד מצדו של הנאשם כרמת סיכון גבוהה, וזאת בהינתן התמכרותו לסמים והעובדה שהוא ממשיך להשתמש בסמים בין כותלי בית הסוהר וכן ממשיך במסגרת זו בקשר עם גורמים שוליים.

52. לאחר ששקללתי את הנסיבות הנ"ל שאינן קשורות בביצוע העבירות, אני בדעה כי יש מקום להשית על הנאשם בתיק זה בגין מכלול האירועים עונש כולל של מאסר בפועל לתקופה של 42 חודשים, בניכוי תקופת מעצרו, וזאת לצד רכיבי ענישה של מאסר מותנה ופיצוי למתלוננים.

53. בסיכומי של דבר, אני דנה את הנאשם, כדלקמן:

- למאסר בפועל לתקופה של 42 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 28/09/2018).
- למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג פשע או עבירת רכוש מסוג פשע לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.
- למאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג עוון או עבירת רכוש מסוג עוון לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.
- אני מורה לנאשם לפצות את המתלונן א', הנזכר באישומים הראשון והשני, פיצוי בסכום של ₪ 10,000 אשר יופקד ע"י הנאשם עבור המתלונן הנ"ל בקופת בית המשפט תוך 120 יום מהיום.
- אני מורה לנאשם לפצות את המתלונן ב', הנזכר באישום השלישי, פיצוי בסכום של ₪ 5,000 אשר יופקד ע"י הנאשם עבור המתלונן הנ"ל בקופת בית המשפט תוך 120 יום מהיום.
- אני מורה לנאשם לפצות את המתלונן ג', הנזכר באישום הרביעי, פיצוי בסכום של ₪ 5,000 אשר יופקד ע"י הנאשם עבור המתלונן הנ"ל בקופת בית המשפט תוך 120 יום מהיום.
- כמו כן, ובהתאם למומלץ בתסקיר, מובאת בזה המלצת בית המשפט בפני שב"ס לשלב את הנאשם, במידת האפשר, בהליך טיפולי בין כותלי בית הסוהר.
- המאשימה תמציא תוך 7 ימים בכתב לתיק בית המשפט את פרטי המתלוננים הנ"ל לצורך העברת סכומי הפיצוי לידם.
- המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לשירות המבחן.
- זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.
- ניתן היום, כ"ו אדר א' כ"ו אדר א' תשע"ט, 03 מרץ 2019, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד גב' גרשון ב"כ הנאשם עו"ד אביב והנאשם שהובא ע"י שב"ס.